

De transceiver van P A Nul Golf Echo Kilo

Anno 2009 zijn moderne transceivers voorzien van veel toeters en bellen, worden ondersteund door computerprogramma's als Ham Radio Deluxe en soms heeft iemand het zelfs aangevuld met een QSO's machine. Echter in CQ-PA nr. 24 van 1973 beschreef Klaas PAoGEK al zijn transceiver, welke ook alles automatisch doet en zelfs nog meer doet dan de meest geavanceerde transceiver anno 2009. Het lijkt wel of de afgelopen 36 jaar geen enkele vooruitgang geboekt is. Vanwege de originaliteit is het taalgebruik niet aangepast.

Vijftien jaar geleden (precies) kwam het zo opeens. Vermoedelijk de lente, want ik voelde: Nu moet ik gaan bouwen en hier voor mij staat, ligt en hangt het resultaat. Zowel in- als outsiders vragen: "Is 15 jaar niet een beetje lang?" Dan antwoord ik "Ja."

Het zat namelijk zo: Na 5 jaar bouwen had ik een prachtige transceiver klaar gebouwd, maar wat wil het geval?

Ik sluit alles aan, afijn u kent dat wel, een beetje nerveus, maar alles werkte naar wens! Meteen een verbindingetje bouwen en ik uitleggen: "Ik werk voor het eerst met mijn eigen nieuwgebouwde transceiver. Er zitten 300 buizen in en 50 transformatoren, 18 motoren etc."

Komt dat andere station voor me terug – ik weet al niet eens meer wie dat was – en die legt me toch eventjes fijntjes uit, dat ik dat verouderde spul wel bij de vuilophalers kan brengen, want wie werkt er nu nog met buizen.

En toen dacht ik: "Hij heb gelijk, want 't is nu winter, maar van de zomer helpt het niets meer als ik mijn raam openlaat, dan zal ik nog moeten gaan werken met ventilatoren." Dus ik zeg: "Jij heb gelijk." En ik meteen aan de slag.

Voedingsspanning laten zakken en buisjes eruit en - wob - torretjes erin. Afijn nog wat nieuwe snuffjes erbij en nu ook op 70 cm en zo; dus duurt het weer 5 jaar voor ik weer op de band kan komen. Maar ik kom er weer, en dat kan je van anderen niet altijd zeggen.

Aansluiten die hap en verbindinkjes bouwen en zo. Pas bij de 11de verbinding zegt er eentje: "Joh, wat doe jij met die transistoren, dat neemt toch veel te veel ruimte in." Ik denk – want ken je nou zeggen wat je wilt maar eigenwijs ben ik niet – ik denk: "Jong, jij hebt gelijk." Ik een berg ices gekocht en een boekje erover.

Nou, onlangs is ie klaar gekomen. Ja ik heb er al heel wat QSO-tjes mee gedraaid. Inderdaad, onlangs begon er eentje te zeu-

ren over die nieuwe vinding, de 'blocking strings', maar hij gaf toe dat ik beter nog even kon wachten.

Bij ons op de band is er nu een spreuk ontstaan: "Al is de techniek dan nog zo snel, PAoGEK die achterhaalt hem wel." En het is waar! En nou die klaar is kan er misschien wel een beschrijving af.

De (smalle) basis van het apparaat is een transceiver voor 80-40-20-15-10-5-2-70-23, met ruimte voor 15 en nog hogere frequenties. Vijf meter is alleen een ontvanger voor crossband met G-land, een extra luxe.

Voor demonstraties is er een automaat ingebouwd die de roepnaam dedecteert en dan automatisch een lampje doet branden achter een doorzichtig venstertje met de naam van dat land.

Er zitten natuurlijk ook een squelch (een aperiodische!), een reciproke logaritmische S-meter (met lineaire ijking!), een band scanner met zowel integrale als differentiale aflezing, een scoop voor modulatie controle, een bandbreedte regelaar en meter, een FM zwaaimeter en een modulatie dieptemeter, een pieptoon voor 'ruimtevaartachtig' omswitchen (PTT zowel als VOX) met regelbare toonhoogte en een speech-clipper die werkelijke blokgolven aflevert met – ter geruststelling van de PTT – een filter erachter voor al te grote los- en breedbandigheid.

Tenslotte ook nog een OH verklikker (noot redactie: vermoedelijk met dank aan PAoHLA).

Dit zijn nog maar de traditionele tricks, maar mijn pilsautomaat - ook al met feedback - slaat alles. Daarvoor moet ik eerst wat spraaktheorie onthullen.

U weet dat hoe minder opgewekt een mens is, des te lager is zijn stem. Das alles. Nu, mijn pilsautomaat schenkt automatisch met intervallen – uiteraard instelbaar op één of meer glazen, afhankelijk van het bezoek – en die intervallen zijn lineair afhankelijk van de toonhoogte!

Deze vorm van feedback brengt altijd pre-

cies de plezierige stemming. Er is nog een probleem. De intervaltimer is ook afhankelijk van de toonhoogte van het tegenstation, maar bij SSB is dat een kwestie van instellen en zo kunnen we wel eens in de vicieuze cirkel terecht komen. Maar daar vindt ome Klaas nog wel wat op!

Ook het mini koelkastje voor die pils werkt nog niet lekker. Alles waar elektrotechniek – van dat woeste grove werk – aan te pas komt, daar gaat het mis.

De motorafstemming b.v. werkte prachtig, op de motor na. Je moet weten, daar zit een hele hap elektronica bij: je zet de knop op W-land en dan zoekt ie met de motorafstemming net zo lang tot ie er eentje heeft. Reuze gemakkelijk.

QSO-tjes draaien wordt nu pas een lol. Bijvoorbeeld CQ geven hoe doet u dat? Ja precies, u schreeuwt uw keel alle kleuren van de regenboog op een heldere dag en hoopt maar dat er iemand op terug komt. Nou daar ben ik rap van teruggekomen! Ik heb een reclamebureau – Smiths en zonen in Adam – zo'n bandje laten inspreken. Dat doet dan mevrouw Verrnaat, want praten kan je nog wel met afwasheden (ze heeft ze echt nog steeds!). Maar dát werkt. Tis zelfs zo als ze het in, ik zal maar zeggen bijvoorbeeld het Zweeds doet, dan komen er toch nog Italianen op terug die geen woord Zweeds verstaan!

Een pile-up. Dat woord ken ik niet eens, want ik heb nooit anders.

En dan dat gezeur met die CW. Ik heb uiteraard aan mijn RTTY schrijver een automatische keyer zitten die dat even omzet, maar ook een automaat die morse omzet in RTTY tekens en dat is kranig!

Bovendien heb ik complete QSO's op de band staan. Dat begint dan bij CQ en dat gaat verder met een stationsbeschrijving en dan wat geleuter over het weer dat zo slecht is. Dan ga ik 's ochtends van huis weg en dan staat dat ding de hele dag QSO-tjes te maken. Hij begint altijd met "Dit is PAoGEK voor PAo eh, eh, verdorie wat is je call ook al weer." En dan zo iets van "Wat je daar zegt, nou dat ligt er nog maar aan..."

Mijn automatische logboek is ook hartstikke handig. De antenne draait uiteraard ook helemaal automatisch.

Bij elkaar 11 cassetterecorders en één duur stereo tape-deck waren nodig voor de Hi-Fi uitzendingen van mijn morsecursus. Twaalfhonderd pagina's schema's. Ik heb gisterenavond de tijd klok 'afge maakt'; hij geeft nu ook in nanoseconden aan. Die kun je niet zien, dat is waar, maar hij drukt ze wel af in het automatische logboek!

Nou je kunt 2183 andere dingen met het tranceivertske doen, maar dat beschrijf ik later nog wel eens.

73's de Karel